

Cuprins

Introducere	15
Capitolul 1. Modelarea – elemente definitorii, concepte	17
1.1. Generalități privind apariția și evoluția modelării	17
1.2. Noțiuni de modelare economică	19
1.3. Metode de culegere și prelucrare a datelor folosite în modelare ...	20
1.4. Trecerea de la sistemul real la modelul de simulare	21
1.5. Unele elemente privind modelarea procedurală	21
1.6. Clasificarea modelelor utilizate în domeniul economico-financiar	23
1.7. Modelarea – metodă de reducere a complexității	25
1.7.1. Elemente de logică a problemelor economice.....	25
1.7.2. Conținutul problemelor economice	25
1.7.3. Noțiunea de incertitudine	26
1.7.4. Simplificarea problemelor economice complexe	26
1.7.5. Principii de simplificare a problemelor economice complexe	27
1.8. Concepte utilizate în modelarea la nivel macroeconomic	29
1.8.1. Funcții de cerere	29
1.8.2. Ecuații de explicitare a prețurilor și salariilor	36
Capitolul 2. Specificul modelării în domeniul financiar.....	39
2.1. Aspecte generale	39
2.2. Modelul costului capitalului	41
2.3. Modelul fundamental al pieței de capital	43
2.4. Modelul de evaluare a opțiunilor	45
2.5. Modelul de arbitraj financiar	47
2.6. Modelul de management financiar.....	51
2.7. Modelul ipostazelor agentului economic	54

Capitolul 3. Modele de determinare a preferințelor

consumatorului.....	57
3.1. Aspecte generale	57
3.2. Analiza cardinală și ordinală.....	57
3.3. Curbe de indiferență.....	59
3.4. Rata marginală de substituire.....	64
3.5. Elasticitatea cererii/ofertei în raport cu resursele.....	66
3.5. Studii de caz	69

Capitolul 4. Optimizarea consumului – modele de analiză..... 75

4.1. Aspecte generale	75
4.2. Dreapta bugetului	76
4.3. Punctul de consum optim.....	78
4.4. Modelul dinamic al consumatorului.....	85
4.5. Studiu de caz	88

Capitolul 5. Funcția de producție -

modele de creștere economică	93
5.1. Elemente introductive - Definiție.....	93
5.2. Proprietățile funcției de producție.....	94
5.3. Izocuantă și rata marginală de substituire	95
5.4. Indicatorii de eficiență ai funcției factorilor de producție.....	97
5.5. Funcția productivității muncii	99
5.6. Modele de analiză a producției și prețului factorilor de producție.....	100
5.6.1. Decizia privind optimul de fabricație.....	101
5.6.2. Variația optimului de fabricație	101
5.6.3. Funcțiile privind cererea de factori de producție	103
5.7. Studii de caz	104

5.8. Modele de analiză a creșterii economice	110
5.8.1. Noțiuni introductive	110
5.8.2. Conexiunile financiar-monetare în modelul neoclasic.....	112
5.8.3. Conexiunile financiar-monetare în abordarea keynesistă	115
5.9. Studii de caz	121

Capitolul 6. Modele de gestiune economico-financiară

a firmei	139
6.1. Aspecte generale	139
6.2. Funcția de cost de producție.....	139
6.3. Modelul optimului cifrei de afaceri.....	143
6.4. Modelul de optim al valorii firmei	146
6.5. Studii de caz	147

Capitolul 7. Modele de analiză a echilibrului pieței

pentru bunuri	165
7.1. Echilibrul pieței pentru un bun.....	165
7.1.1. Funcția ofertei și cererii	165
7.1.2. Funcția ofertei perfecte	166
7.1.3. Funcția cererii perfecte.....	167
7.1.4. Echilibrarea pieței	167
7.1.5. Influența unei taxe (sau a unei subvenții) asupra condițiilor de echilibru	168
7.1.6. Cazul unei taxe unitare fixe.....	169
7.1.7. Cazul unei taxe proporționale	169
7.1.8. Ipoteze de lucru	170
7.1.9. Exemple practice	172
7.2. Echilibrul pieței pentru un ansamblu de bunuri	175
7.2.1. Rezolvarea unui sistem prin metoda lui Cramer	176
7.2.2. Metoda lui Cramer	179
7.2.3. Utilizarea metodei matriceale	180
7.2.4. Pe baza celor expuse, în acest moment vom rezolva matriceal problema cu care se confruntă societatea din exemplul nostru.....	187

Capitolul 8. Modele de optimizare a costului	189
8.1. Optimizarea costului pentru un produs	189
8.1.1. Noțiuni generale	189
8.1.2. Utilizare concretă de modele pentru stabilirea optinelor.....	194
8.2. Modele analitice pentru studiul costului la un ansamblu de bunuri.....	197
8.2.1. Noțiuni generale	197
8.2.2. Utilizarea matricei „Hessian”	200
8.2.3. Model bazat pe valorile specifice.....	202
8.2.4. Model de optim pentru o funcție cu mai multe variabile.....	203
8.2.5. Metoda pseudo-valorilor specifice în modelul Hessian.....	205
8.2.6. Studii de caz	206
 Capitolul 9. Modele de analiză a echilibrului pieței perfecte.....	213
9.1. Aspecte generale	213
9.2. Funcția de ofertă.....	213
9.3. Modelul Leon Walras.....	215
9.4. Modelul Cobweb.....	216
9.5. Unele aspecte privind modelul Laffer.....	218
9.6. Studii de caz	220
 Capitolul 10. Modele de calcul a dobânzilor simple și scontarea acestora	229
10.1. Dobânzile simple.....	229
10.1.1. Aspecte generale	229
10.1.2. Valoarea nominală – Valoarea dobândită – Valoarea reală.....	229
10.1.3. Rata dobânzii.....	230
10.1.4. Dobânzi simple.....	230
10.1.5. Studii de caz	232
10.2. Scontarea cu dobânzi simple.....	235
10.2.1. Aspecte generale	235
10.2.2. Scontul rațional	237

10.2.3. Scontul comercial.....	237
10.2.4. Practica scontării	238
10.2.5. Studii de caz	238

Capitolul 11. Model de determinare a dobânzilor compuse

și anuităților	243
11.1. Dobânzile compuse	243
11.1.1. Aspecte generale	243
11.1.2. Studii de caz	245
11.2. Anuități.....	248
11.2.1. Aspecte introductive.....	248
11.2.2. Metode de determinare a unei rate	251
11.2.3. Studii de caz	253

Capitolul 12. Împrumuturile indivize și obligatare –

modele de analiză	257
12.1. Împrumuturi indivize	257
12.1.1. Aspecte introductive.....	257
12.1.2. Studii de caz	259
12.2. Noțiuni referitoare la împrumuturile obligatare	263
12.2.1. Aspecte generale	263
12.2.2. Studii de caz	265

Capitolul 13. Model de analiză a activității bancare și

riscurilor bancare.....	269
13.1. Noțiunea de risc bancar	269
13.2. Riscul de credit.....	270
13.2.1. Analiza dosarului de creditare pentru societăți comerciale	271
13.2.2. Sursele de informații necesare în efectuarea analizei dosarului de creditare.....	271
13.2.3. Înțelegerea și analiza bilanțului societății comerciale.....	273
13.2.4. Elemente de analiză financiară a întreprinderii.....	275
13.2.5. Reglementarea riscului de credit	279

13.3. Riscul de lichiditate.....	281
13.3.1. Aspecte introductive.....	281
13.3.2. Indicatorii lichidității bancare	282
13.4. Riscul de insolvabilitate	287
13.4.1. Definierea insolvabilității și funcțiile fondurilor proprii	287
13.4.2. Reglementarea bancară privind capitalul	287
13.4.3. Reglementarea riscului de insolvabilitate în România. Studiu de caz	288
13.5. Riscul operațional.....	292
13.5.1. Necesitatea gestionării riscului operațional	292
13.5.2. Abordarea riscului operațional conform Noului Acord de la Basel	293
13.5.3. Definierea riscului operațional.....	293
13.5.4. Cuantificarea riscului operațional	295
13.5.5. Abordări calitative pentru măsurarea riscului operațional.....	296
13.6. Riscul suveran	297
13.7. Gestionarea riscului de rată a dobânzii	298

Capitolul 14. Modele de măsurare a performanțelor

bancare	307
14.1. Analiza performanțelor bancare	307
14.2. Alți indicatori utilizați în analiza performanțelor bancare. Studii de caz	310
14.3. Performanțele bancare și implicațiile acestora asupra costurilor marginale	319

Capitolul 15. Modelul Keynes bazat pe elemente

financiare (bugetare).....	323
15.1. Modelul economiei închise	324
15.2. Modelul economiei deschise	330

Capitolul 16. Modelul IS-LM utilizat în analizele

financiar-monetare.....	343
16.1. Echilibrul pe piața bunurilor	343
16.2. Echilibrul pe piața monetară	345
16.3. Echilibrul concomitent	347
16.4. Caracteristicile politicilor financiar-monetare în modelul IS-LM.....	349
16.5. Balanța de plăți.....	354
16.6. Modelul IS – LM – ExIm.....	358
16.7. Echilibrul simultan și variația sa	363
16.8. Multiplicatorii creșterii în economia deschisă	367

Capitolul 17. Model bazat pe conceptul LINK.....

17.1. Unele elemente privind Proiectul LINK	371
17.2. Matricea LINK	374
17.3 Algoritmul LINK	375
17.4. Perspective privind evoluția proiectului LINK.....	378

Capitolul 18. Elemente privind simularea proceselor economice.....

18.1. Noțiuni generale privind simularea proceselor economice.....	383
18.2. Algoritmul Gauss-Siedel în cazul liniar.....	388
18.3. Metoda Newton.....	392

Capitolul 19. Principalele modele de gestiune a portofoliilor .....

19.1. Elemente teoretice privind portofoliile de instrumente financiare – concept și tipologie	395
19.2. Concept privind construcția portofoliilor de instrumente financiare	398
19.2.1. Elemente teoretice privind construcția portofoliilor de instrumente financiare	398

19.2.2. Model de construcție a portofoliilor de instrumente financiare	401
19.3. Gestiunea portofoliului – noțiuni generale.....	404
19.4. Studiu privind construirea și analiza unui portofoliu de instrumente financiare.....	407

**Capitolul 20. Modele utilizate în managementul portofoliului
de instrumente financiare..... 413**

20.1. Modele clasice utilizate în managementul portofoliului de instrumente financiare	413
20.2. Modele specifice teoriei moderne a portofoliului.....	415
20.2.1. Modelul MARKOWITZ	415
20.2.2. Modelul de evaluare a activelor financiare (Capital Assets Pricing Model – CAPM).....	427
20.2.3. Modelul de arbitraj al prețurilor titlurilor	431
20.3. Studii de caz	433
20.3.1. Model utilizat în managementul portofoliului format din două instrumente financiare pe piața de capital din România	433
20.3.2. Studiu privind managementul portofoliului format din trei instrumente financiare (acțiuni) tranzacționate pe piața de capital din România	436
20.3.3. Studiu privind managementul portofoliului format din trei instrumente financiare (două acțiuni și un titlu de stat) tranzacționate pe piața de capital din România.....	438
20.3.4. Studiu privind managementul portofoliului format din zece instrumente financiare tranzacționate pe piața de capital din România.....	439
20.3.5. Studiu privind estimarea randamentelor viitoare ale titlurilor incluse în portofoliu pe baza CAPM.....	443

**Capitolul 21. Utilizarea modelului funcției de regresie
în analiza rentabilității portofoliilor..... 447**

21.1. Aspecte teoretice privind utilizarea modelelor econometrice în analizele financiare	447
21.2. Modelul de regresie simplă – noțiuni și concept.....	451

21.3. Model de regresie aplicat în studiul pieței de capital	460
21.3.1. Model de regresie utilizat în analiza principalilor indicatori ai pieței de capital din România.....	460
21.3.2. Analiza diferitelor componente ale pieței de capital pe baza modelului de regresie simplă liniară	464
Capitolul 22. Utilizarea modelului seriilor de timp în managementul și analiza portofoliilor	471
22.1. Aspecte teoretice privind utilizarea seriilor de timp în analiza fenomenelor economice	471
22.2. Unele particularități ale seriilor de timp utilizate în analizele financiare.....	476
22.3. Sistemul de indicatori utilizați în analiza portofoliilor	480
22.4. Studiu privind analiza evoluției indicelui BET prin utilizarea seriilor de timp	483
22.5. Studiu privind utilizarea indicatorilor statistici în analiza pieței de capital din România	486
Capitolul 23. Modelul Value at Risk utilizat în analiza performanțelor portofoliilor	489
23.1. Noțiuni generale privind utilizarea modelului Value at Risk.....	489
23.2. Metode utilizate în calcularea indicatorului Value at Risk	490
23.3. Model de volatilitate utilizat în calculul VaR	494
23.4. Studiu privind utilizarea modelului Var în analiza pieței de capital din România	496
Bibliografie selectivă	499
Anexe	505